

รายวิชา ศิลปะ (ทัศนศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ศึกษาศาสตร์ศิลป์ไทยสากล

เรื่อง ผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย (๑)

ครูผู้สอน ครูปัญญา รัตนภักดี

ผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย (๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. เข้าใจเรื่องการเปลี่ยนแปลงของงานทัศนศิลป์ของไทยในแต่ละยุคสมัย
๒. เข้าใจถึงความเชื่อมโยงของงานทัศนศิลป์ของไทยในแต่ละยุคสมัย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านทักษะกระบวนการ

๑. อภิปรายถึงความแตกต่างของงานทัศนศิลป์ของไทยในแต่ละยุคสมัย
๒. สร้างสรรค์ผลงานผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทยด้วยสีโปสเตอร์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านคุณลักษณะ

เห็นความสำคัญและตระหนักถึงคุณค่า
ของทัศนศิลป์ของไทยในแต่ละยุคสมัย

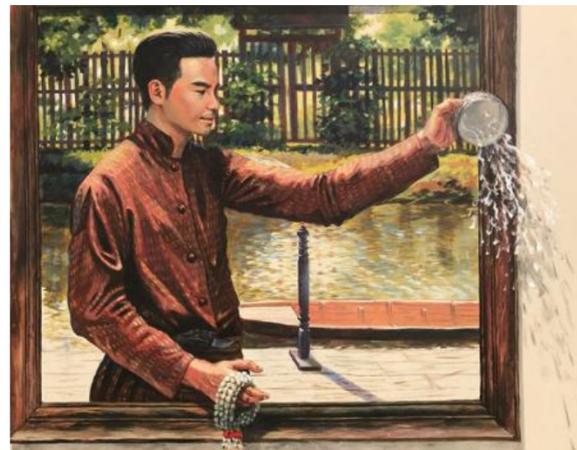
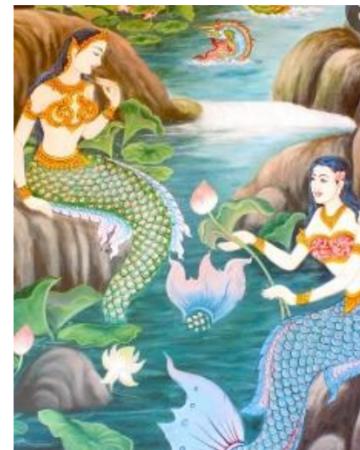
รอบรู้

ก่อนเรียน

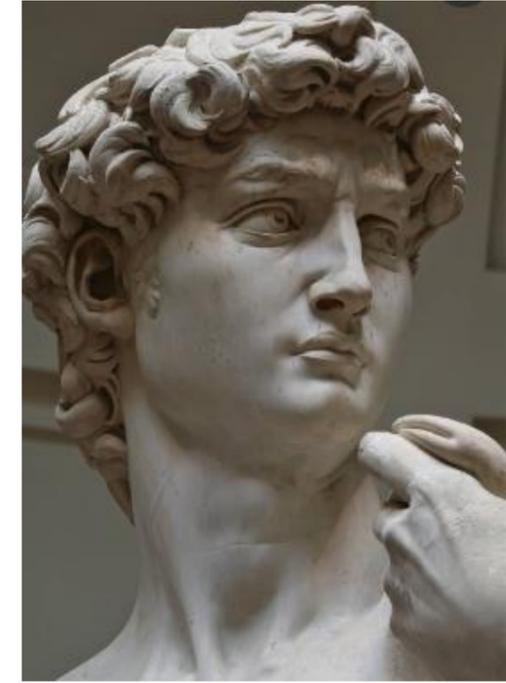
รอบรู้ก่อนเรียน

ในภาพนี้มีงานประติมากรรมทั้งหมดกี่ชิ้น

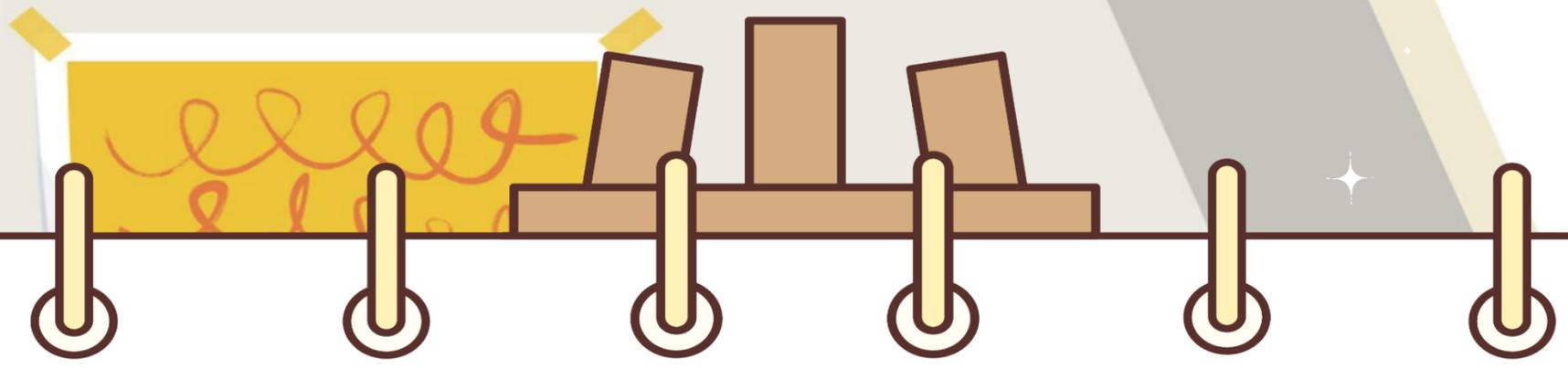
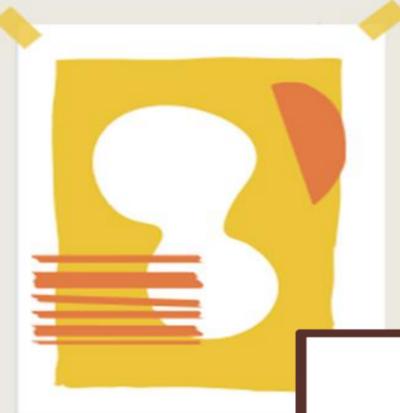
รอบรู้ก่อนเรียน

เฉลย

มีงานประติมากรรมทั้งหมด ๕ ชิ้น

ประติมากรรมไทย
ตามยุคประวัติศาสตร์

ประติมากรรมไทย

ผลงานศิลปะที่แสดงออกโดยกรรมวิธี การปั้น แกะสลัก การหล่อ วัสดุที่ใช้ในการสร้างมักจะเป็น ดิน ปูน หิน อิฐ โลหะ ไม้ งาช้าง เขาสัตว์ กระจก เป็นต้น มักทำเป็นลวดลายประกอบกับสถาปัตยกรรม เช่น ลวดลายปูนปั้น ลวดลายแกะสลักประดับ

ประติมากรรมไทย

ประติมากรรมไทยสามารถแบ่งตามยุคสมัยได้ ดังนี้

๑. สมัยทวารวดี

๒. สมัยศรีวิชัย

๓. สมัยลพบุรี

๔. สมัยเชียงแสน

๕. สมัยสุโขทัย

๖. สมัยอยุธยา

๗. สมัยรัตนโกสินทร์

สมัยทวารวดี

สมัยทวารวดี

สมัยทวารวดี พุทธศตวรรษที่ ๑๒-๑๖

- ได้รับอิทธิพลทางศาสนาพุทธและพราหมณ์-ฮินดู
- ลักษณะพระพุทธรูปได้รับอิทธิพลจากศิลปะอินเดียผสมกับศิลปะพื้นเมือง มีพระชนงต่อกันเป็นรูปปีกกา

พระพุทธรูป ศิลปะทวารวดี

สมัยทวารวดี

พระพุทธรูปศิลาขาว
วัดพระปฐมเจดีย์
ศิลปะทวารวดี

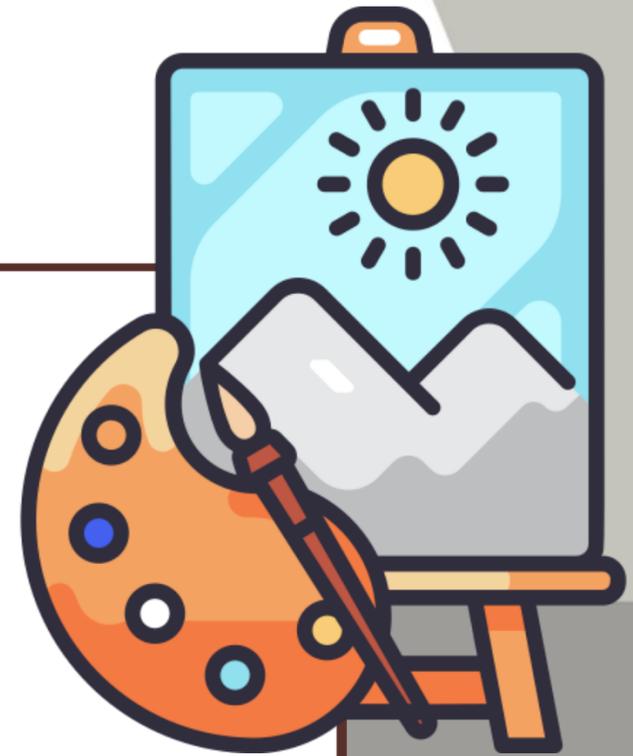

สมัยทวารวดี

ธรรมจักรกวางหมอบ ศิลปะทวารวดี

สมัครช่วย

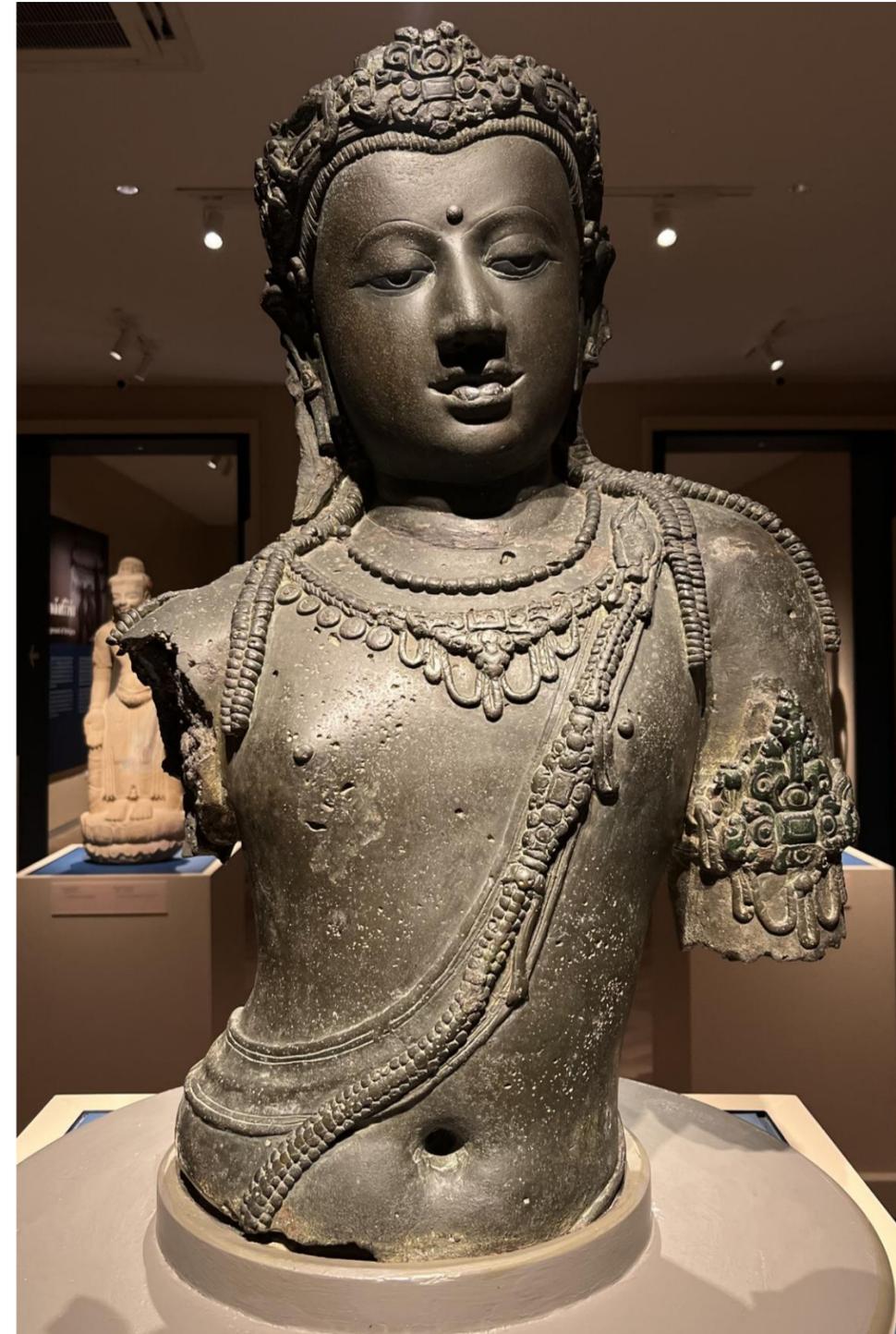

สมัยศรีวิชัย

สมัยศรีวิชัย พุทธศตวรรษที่ ๑๓-๑๘

- ได้รับอิทธิพลทางศาสนาพุทธลัทธิมหายาน และพราหมณ์-ฮินดู
- นิยมสร้างรูปพระโพธิสัตว์

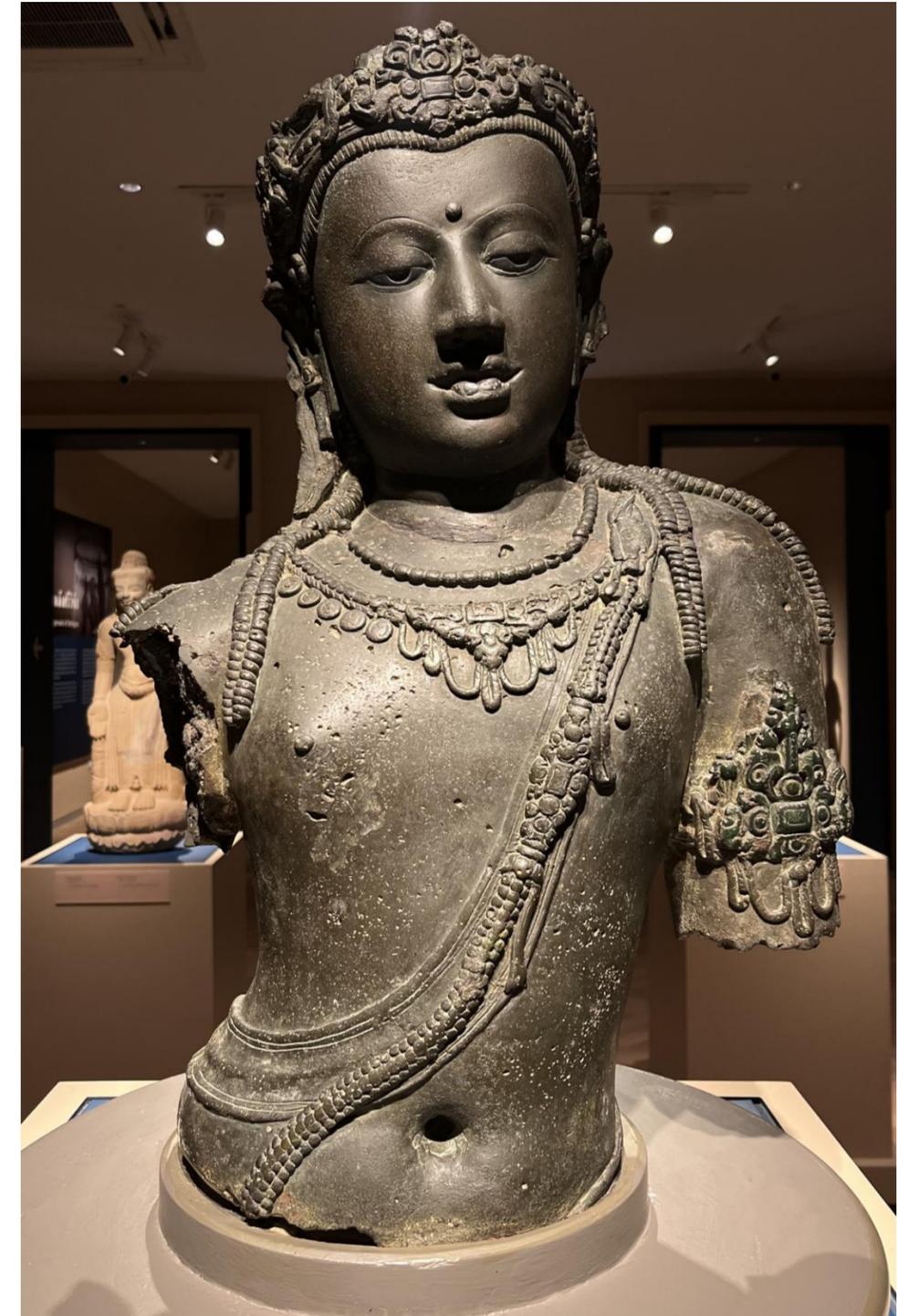
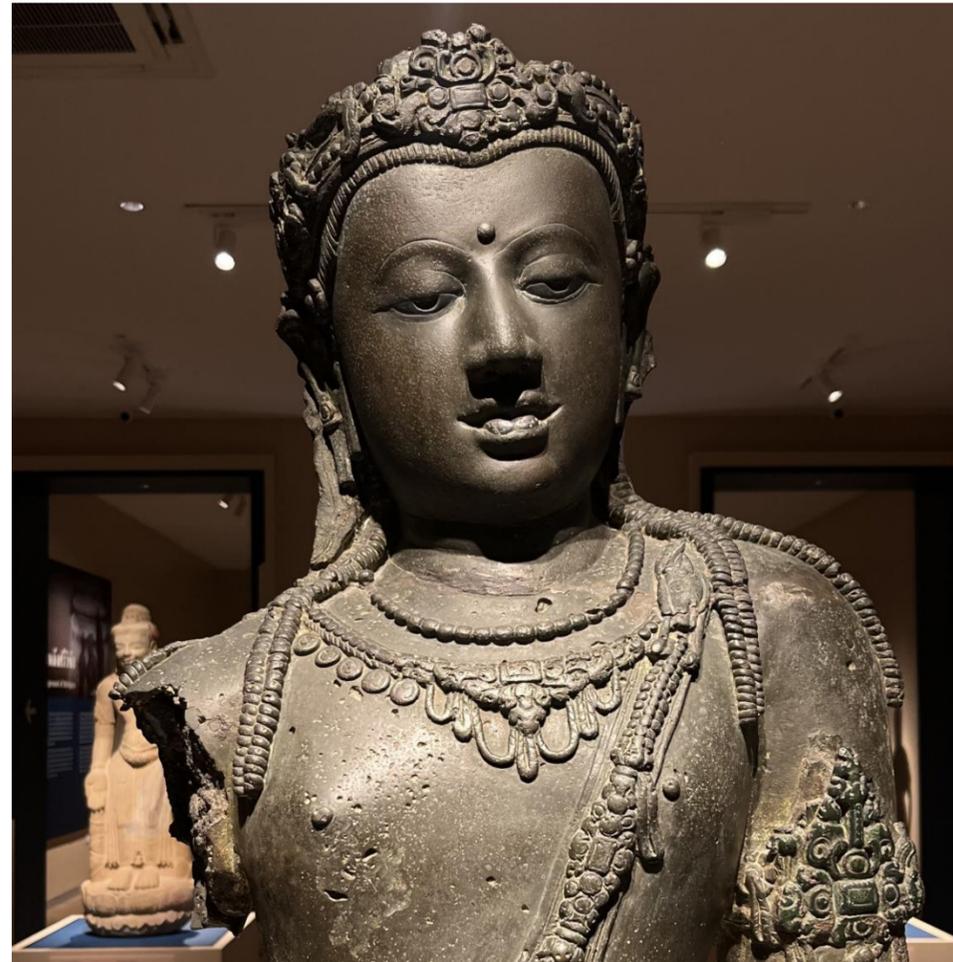
พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร
พบที่วัดเวียง อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี

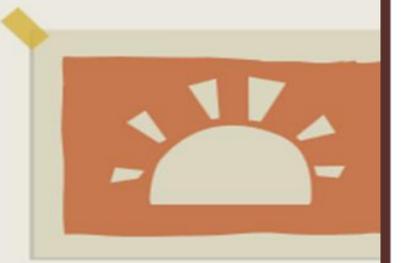

สมัยศรีวิชัย

พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร
พบที่วัดเวียง อำเภอไชยา
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

สมัยลาเพบุรี

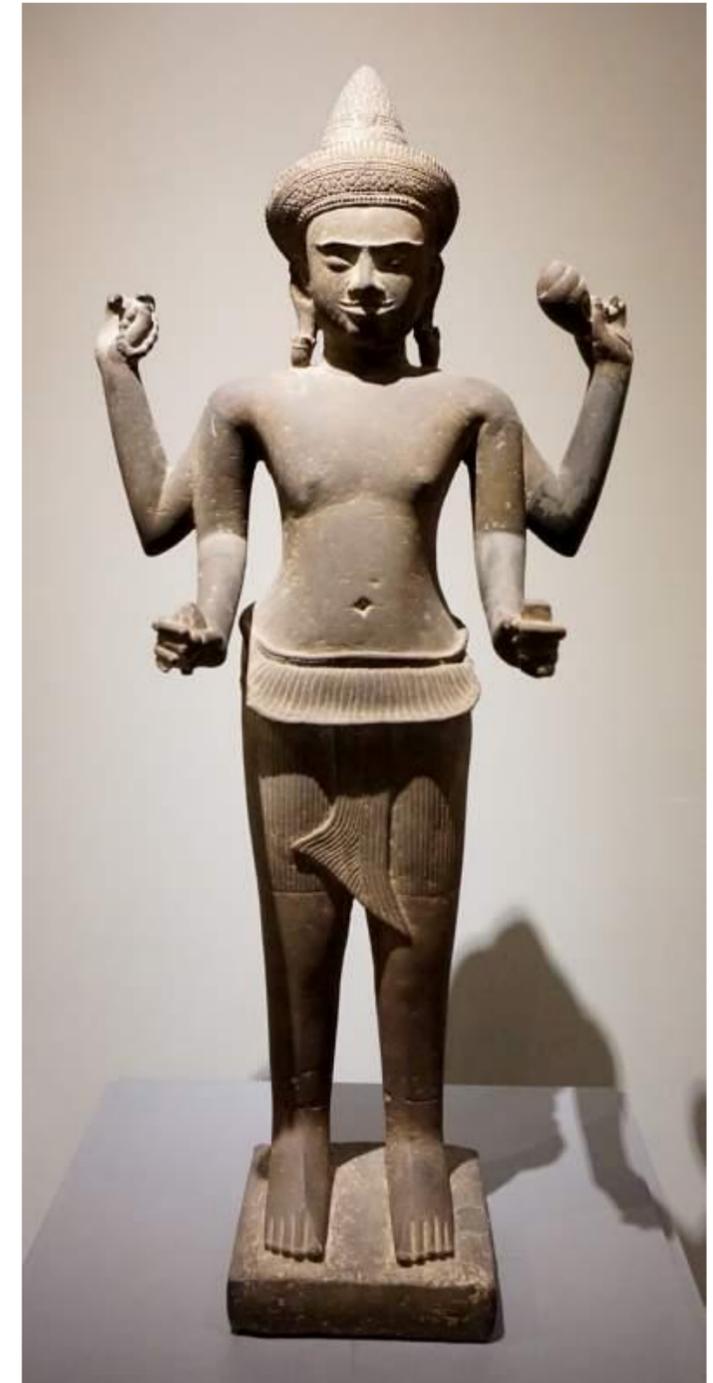
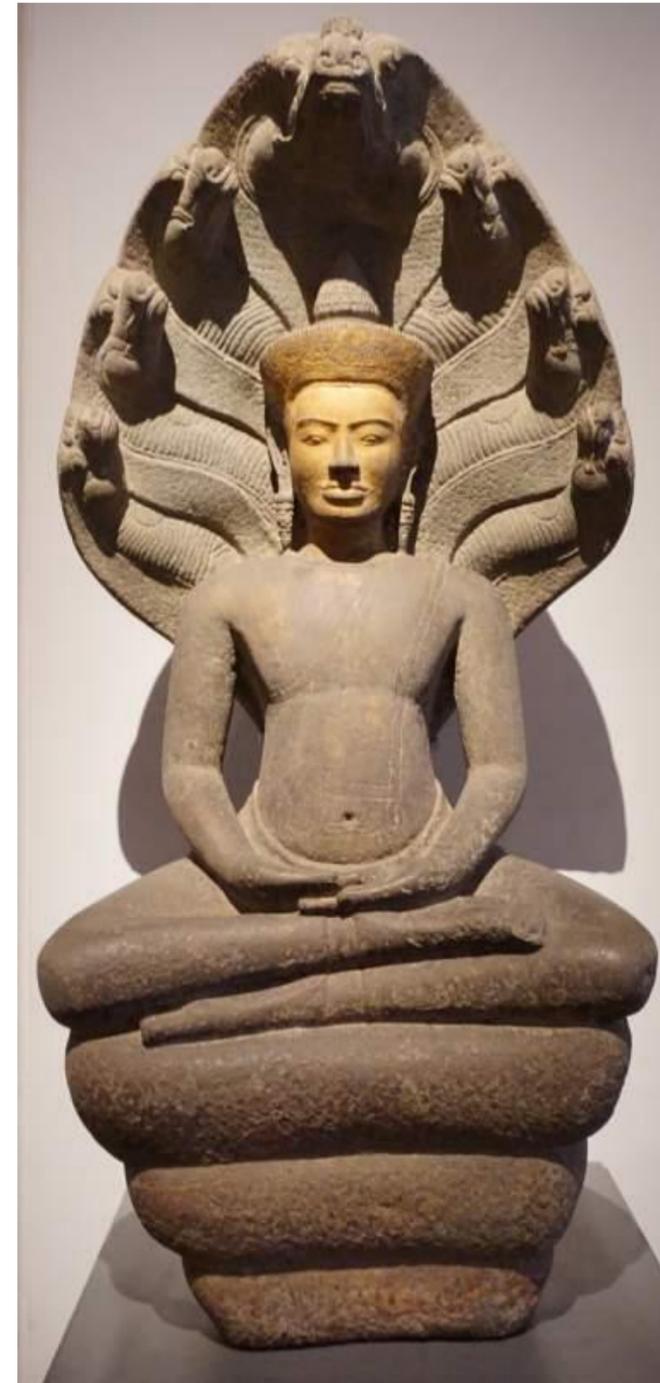

สมัยลพบุรี

สมัยลพบุรี พุทธศตวรรษที่ ๑๖-๑๘

- ได้รับอิทธิพลทางศาสนาพุทธลัทธิ
มหายานและพราหมณ์-ฮินดู
- มีลักษณะคล้ายกับศิลปะขอมหรือศิลปะ
เขมร

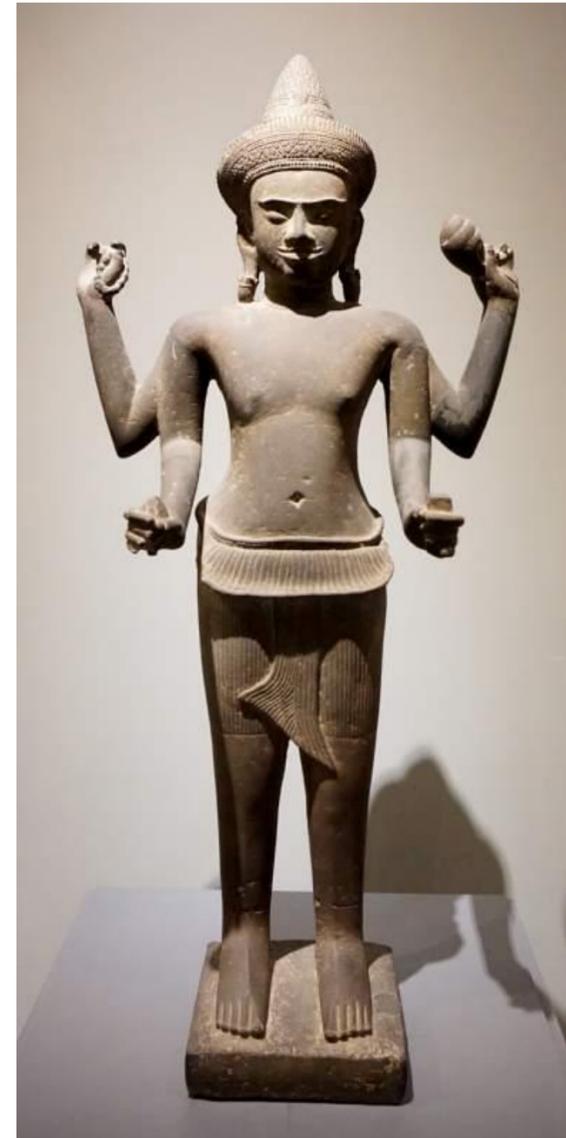

สมัยลพบุรี

พระพุทธรูป
ปางนาคปรก

พระโพธิสัตว์
อวโลกิเตศวร

สมัยเขียนเล่น

สมัยเชียงแสน

สมัยเชียงแสน พุทธศตวรรษที่ ๑๘-๒๔

- ได้รับอิทธิพลทางศาสนาพุทธลัทธิเถรวาท
- พระพุทธรูปพระวรกายอวบอ้วน
พระพักตร์กลม
- ยุคหลังได้รับอิทธิพลจากศิลปะสุโขทัย

พระศากยสิงห์
พระพุทธรูปสำริดปางมารวิชัย
ศิลปะสมัยเชียงแสน

สมัยเชียงแสน

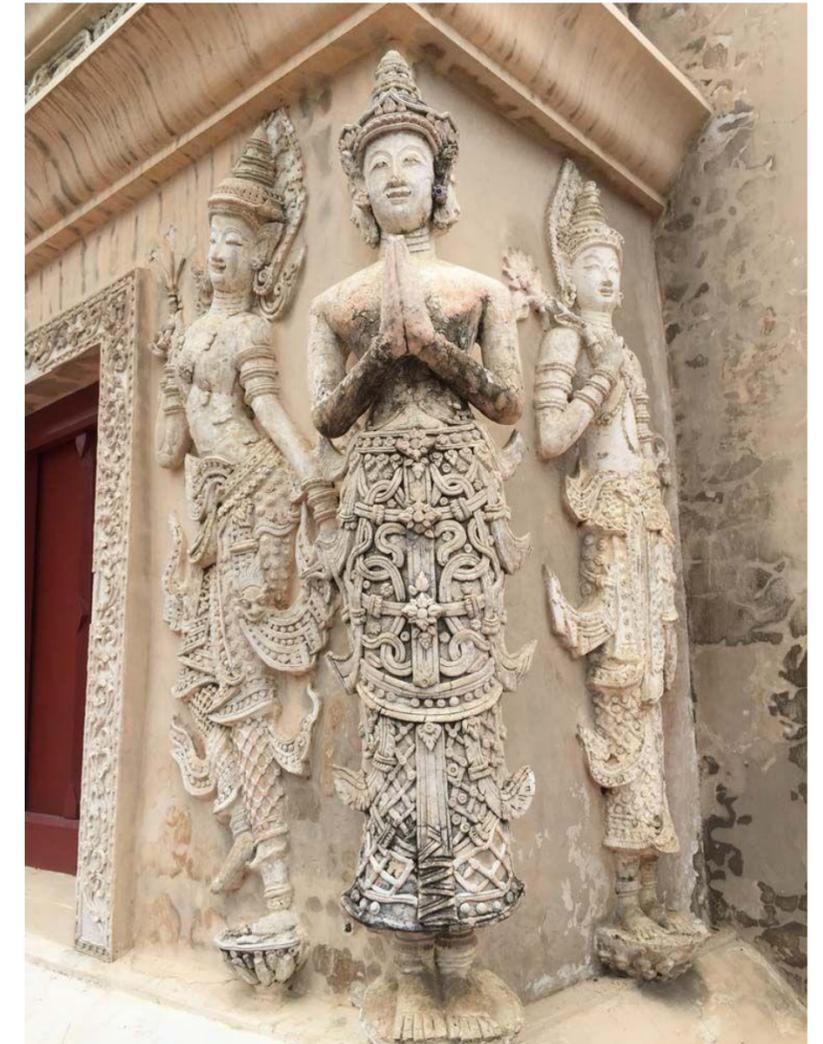
พระพุทธลีหังค์
วัดพระสิงห์
จังหวัดเชียงใหม่

สมัยเชียงแสน

ภาพเทวดาประดับหอไตร
วัดพระสิงห์ จังหวัดเชียงใหม่

สมัยสุโขทัย

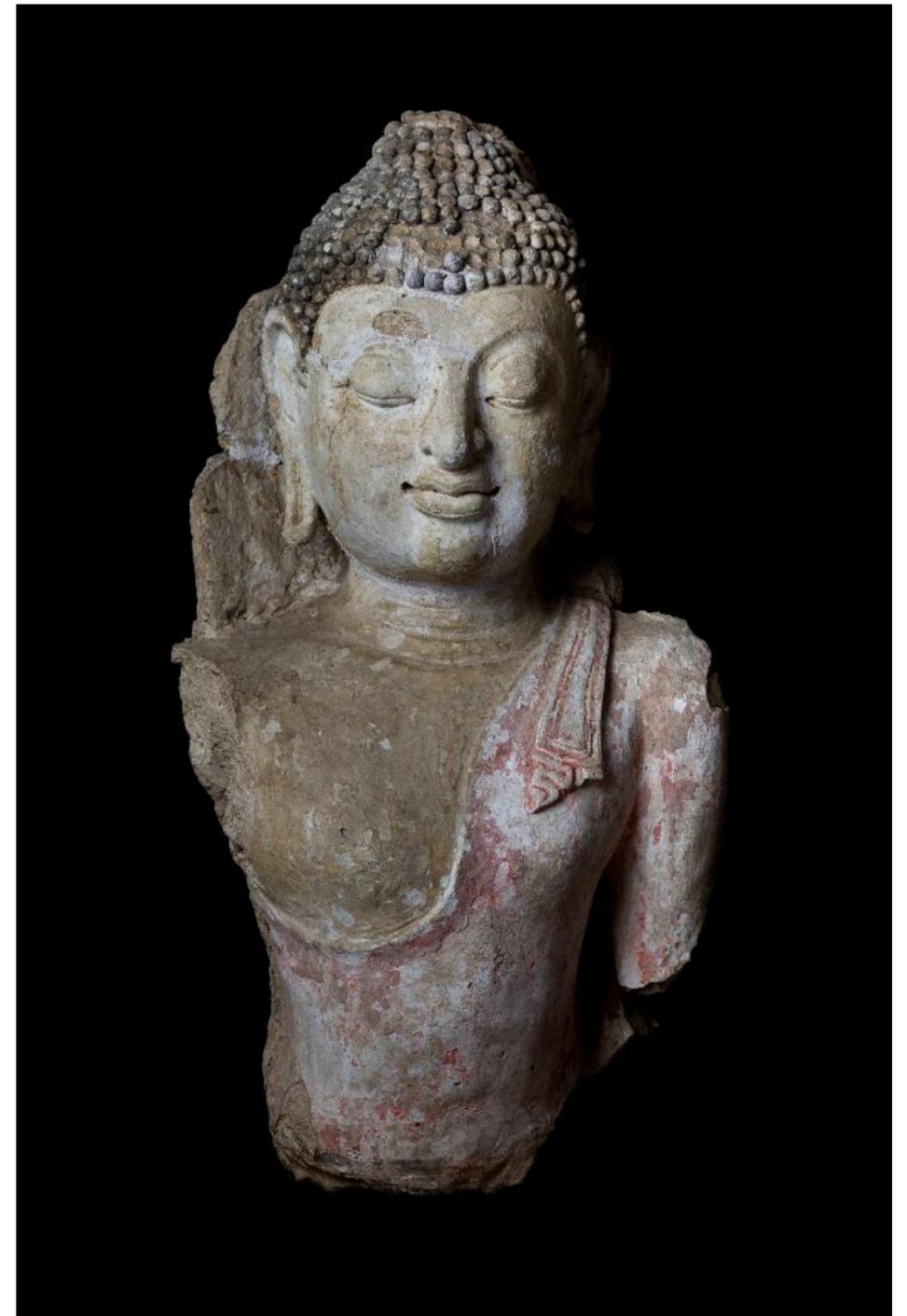

สมัยสุโขทัย

สมัยสุโขทัย พุทธศตวรรษที่ ๑๘-๒๐

- ได้รับอิทธิพลทางศาสนาพุทธลัทธิเถรวาท และพราหมณ์-ฮินดู
- ยุคทองของประติมากรรมไทย
- พระพุทธรูปแบ่งออกเป็น ๔ หมวด คือ
หมวดใหญ่ วัดตระกวน พุทธชินราช
และกำแพงเพชร

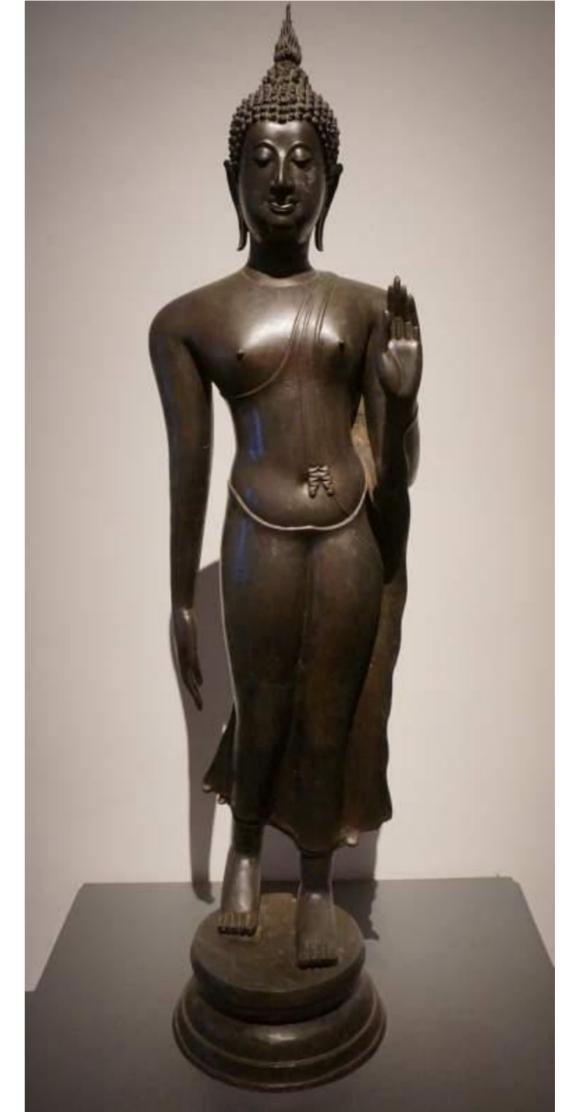
พระพุทธรูปสุโขทัย หมวดวัดตระกวน

สมัยสุโขทัย

พระพุทธรูปสุโขทัย
หมวดใหญ่
ปางมารวิชัยและปางลีลา

สมัยสุโขทัย

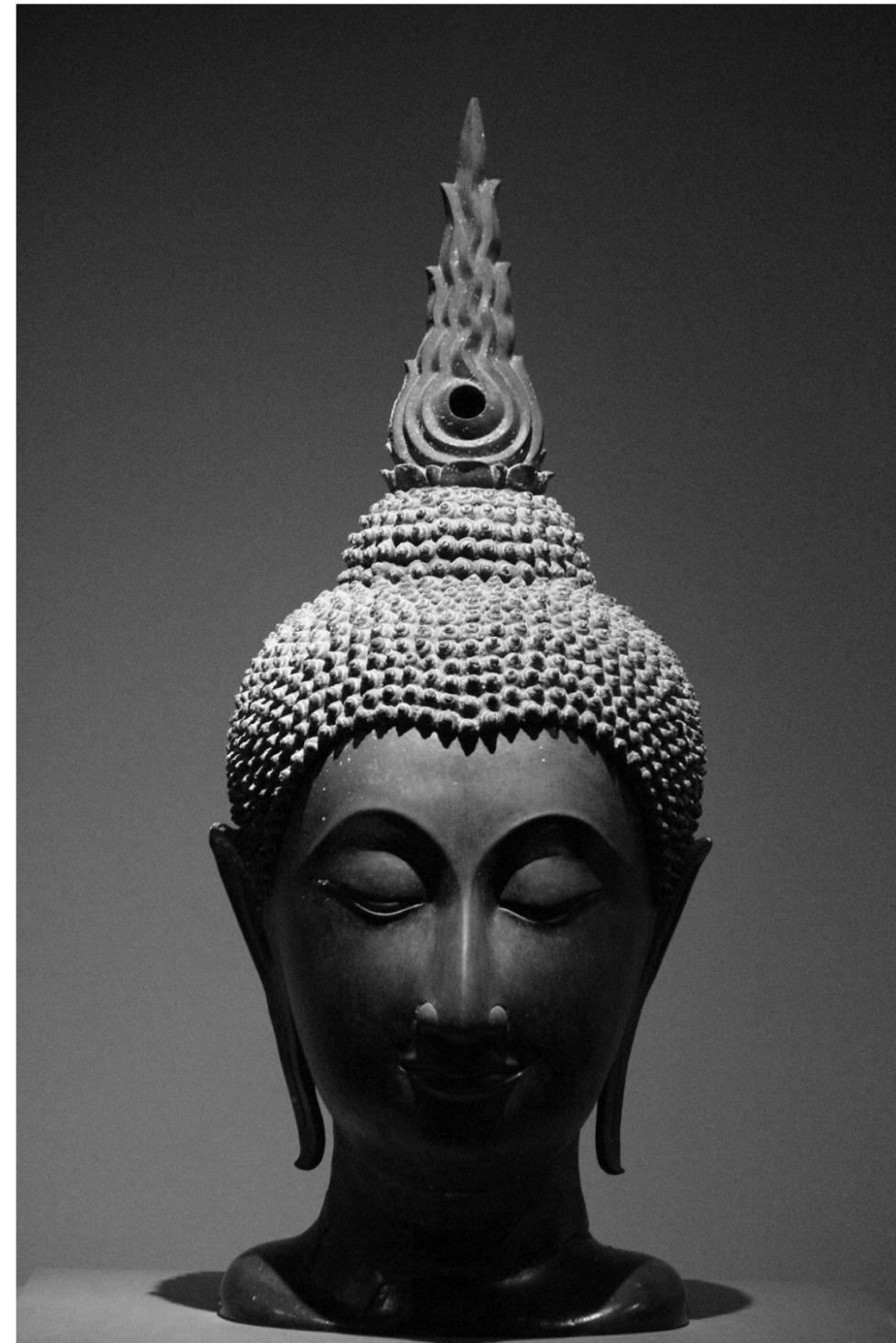
พระพุทธรูปสุโขทัย
หมวดพระพุทธชินราช

สมัยสุโขทัย

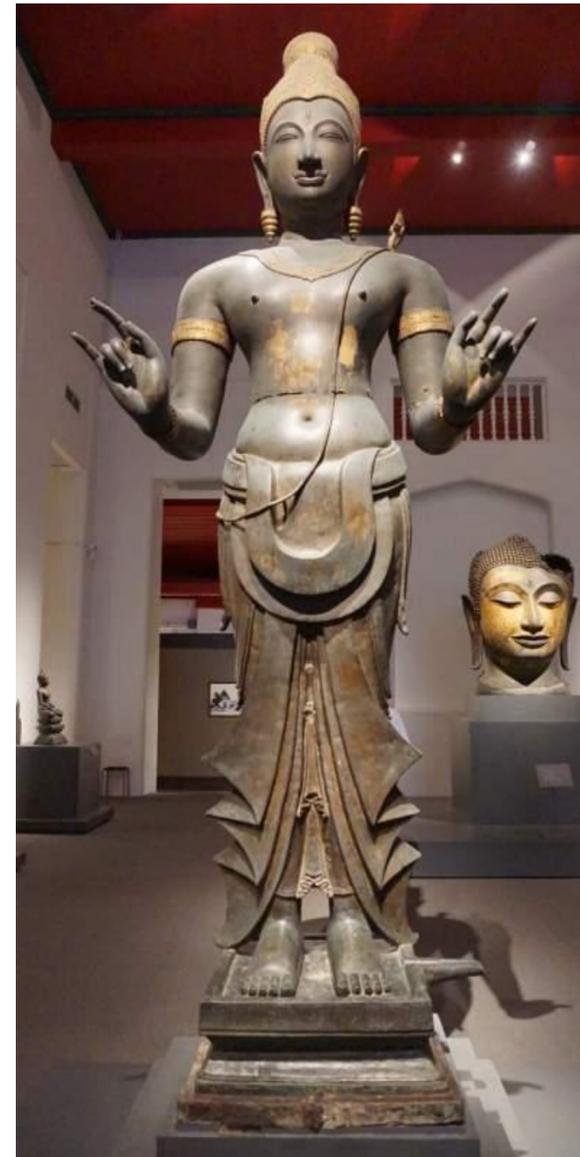
พระพุทธรูปสุโขทัย
หมวดกำแพงเพชร

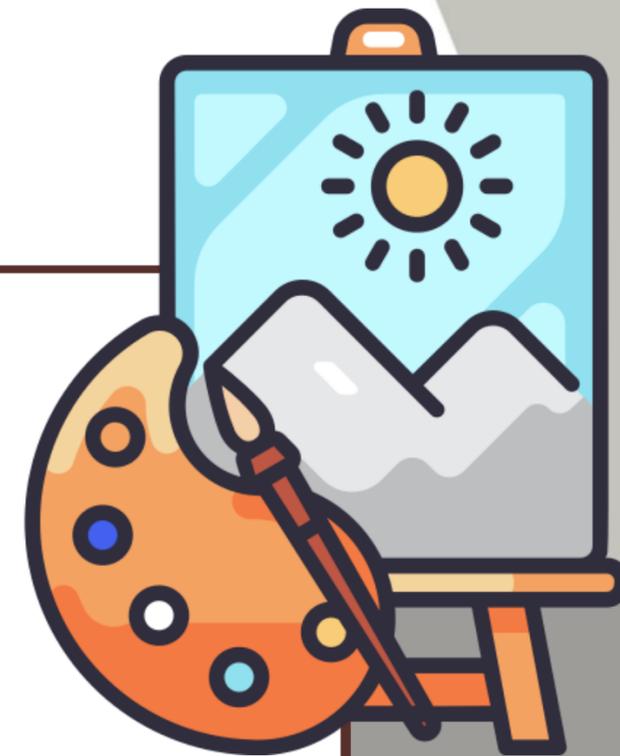

สมัยสุโขทัย

เทวรูปพระนารายณ์
และพระอิศวร
สมัยสุโขทัย

สมัยอยุธยา

สมัยอยุธยา

สมัยอยุธยา พุทธศตวรรษที่ ๑๙-๒๔

- รับอิทธิพลทางศาสนาพุทธ
ศิลปะขอม
ศิลปะสุโขทัย
และศิลปะอู่ทอง

พระพุทธรูปสมัยอยุธยาตอนต้น

สมัยอยุธยา

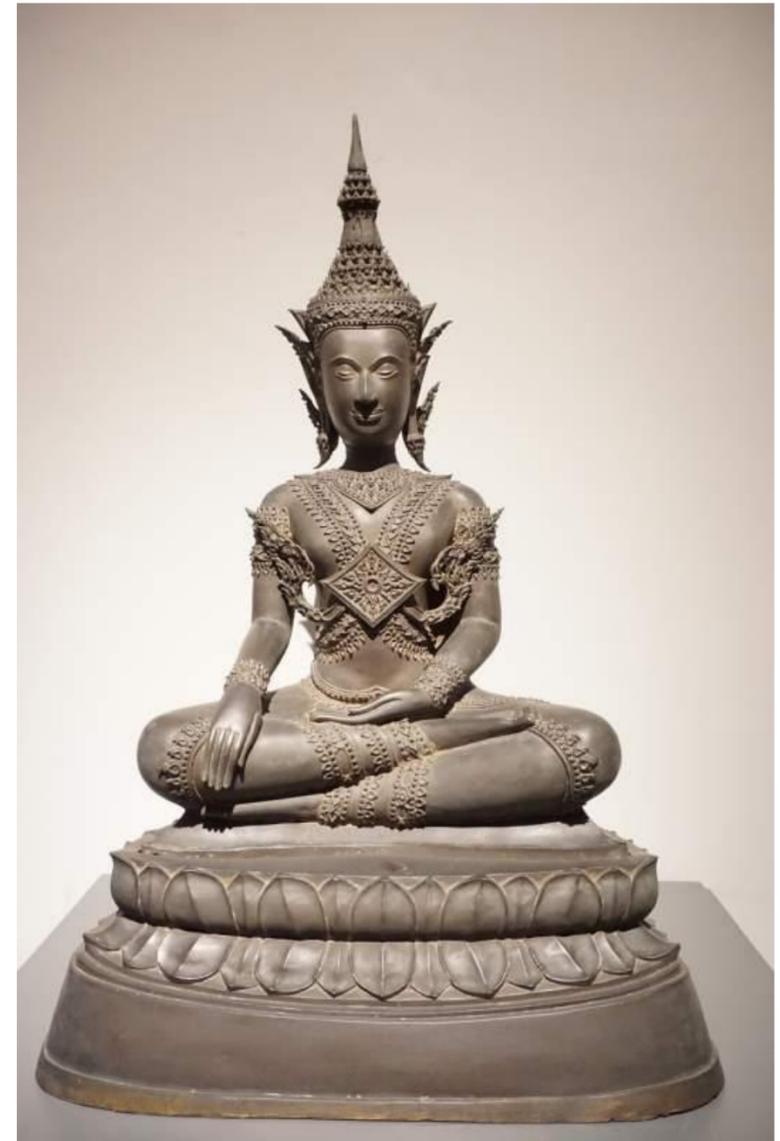
พระมณฑลพิตร
ศิลปะอยุธยาตอนกลาง

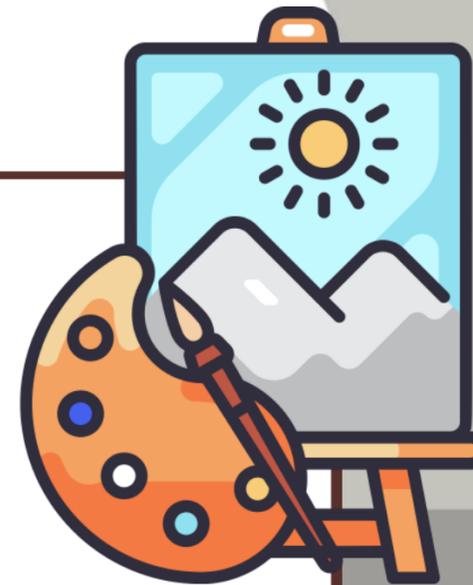
สมัยอยุธยา

สมัยอยุธยาตอนปลาย
นิยมสร้างพระพุทธรูปทรง
เครื่องแบบพระมหากษัตริย์
โดยมีอยู่ ๒ แบบ คือพระพุทธรูป
ทรงเครื่องใหญ่ และพระพุทธรูป
ทรงเครื่องน้อย

พระพุทธรูปทรงเครื่อง ศิลปะอยุธยาตอนปลาย

สมัยรัตนโกสินทร์

สมัยรัตนโกสินทร์

สมัยรัตนโกสินทร์

พุทธศักราช ๒๓๒๔ ถึงปัจจุบัน

- รัชกาลที่ ๑-๓ สร้างพระพุทธรูป
ค่อนข้างน้อยพระพุทธรูปมีลักษณะ
ใบหน้านิ่งคล้ายหุ่น

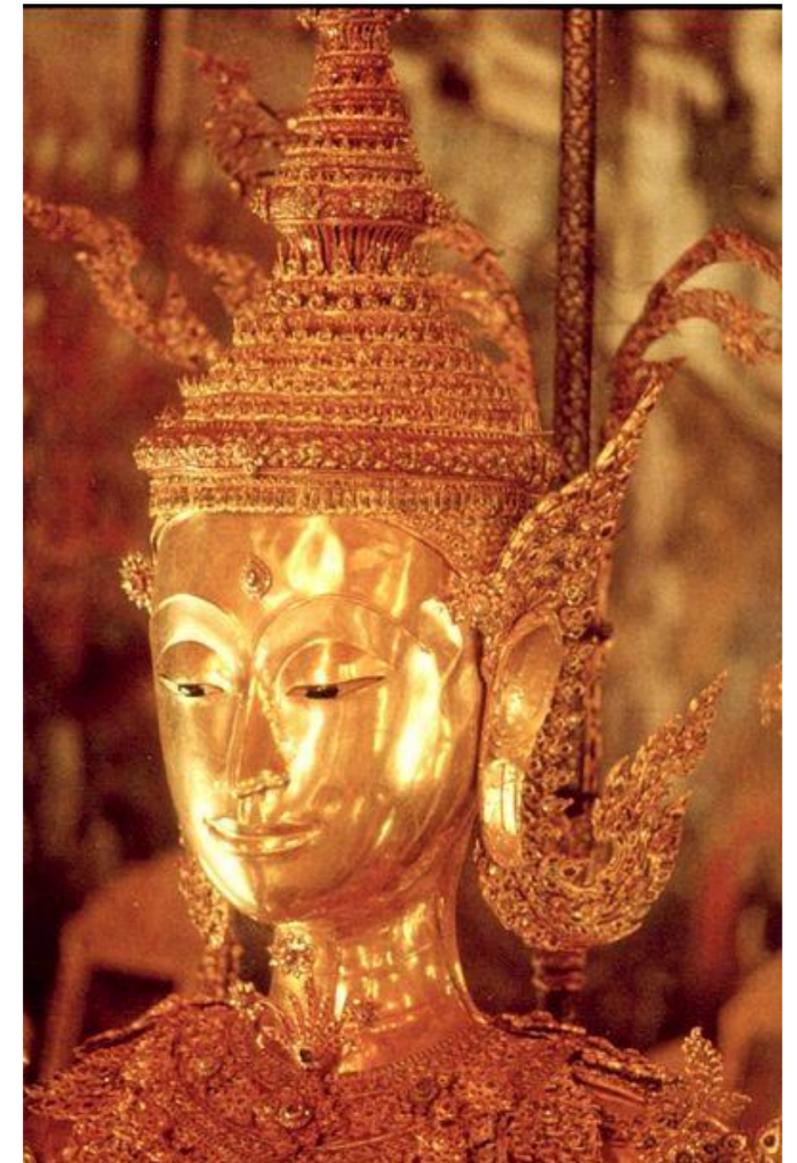
พระพุทธรูปรัตนโกสินทร์ สมัยรัชกาลที่ ๑

สมัยรัตนโกสินทร์

พระพุทธรูป
รัตนโกสินทร์ตอนต้น

สมัยรัตนโกสินทร์

พระสัมพุทธพรณีและ
พระพุทธรูปคันธารราษฎร์ ปางขอฝน
พระพุทธรูปสมัยรัชกาลที่ ๕

สมัยรัตนโกสินทร์

สมัยรัชกาลที่ ๒ จนถึงปัจจุบัน
เกิดแนวคิดใหม่ในการสร้างสรรค์ศิลปะ
เพื่อสาธารณชนประโยชน์มากขึ้น
โดยได้รับอิทธิพลจากตะวันตก

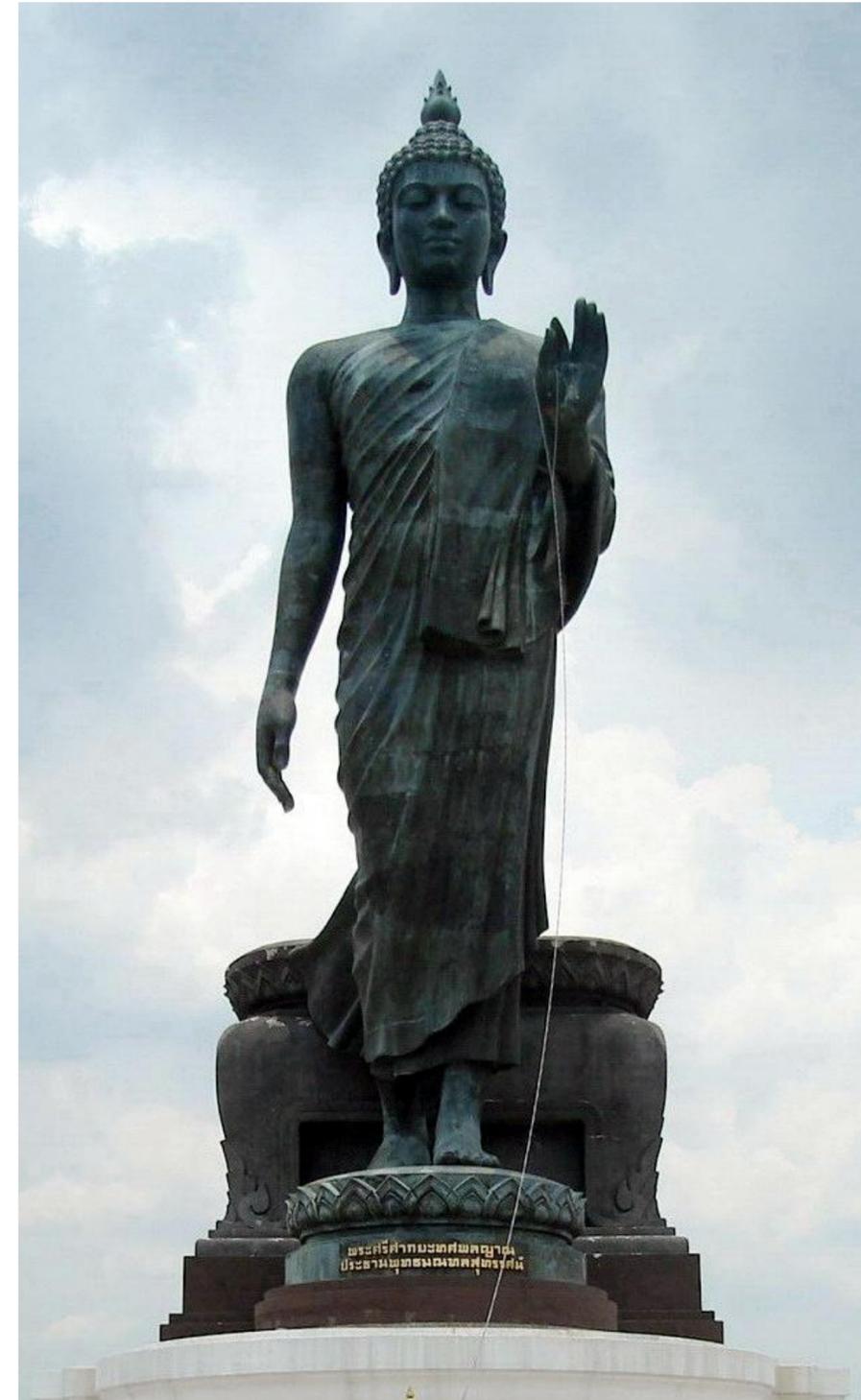

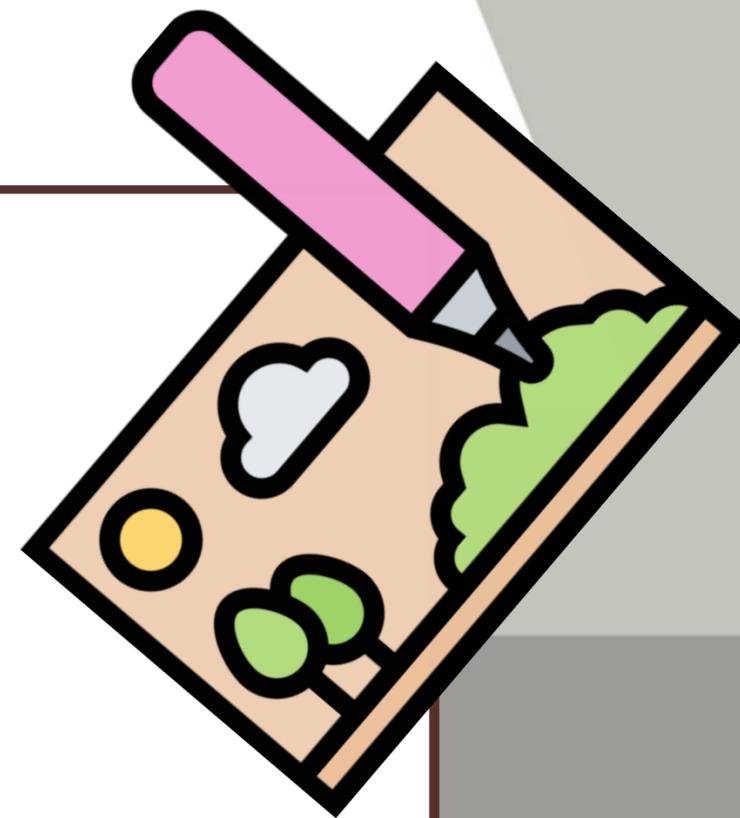
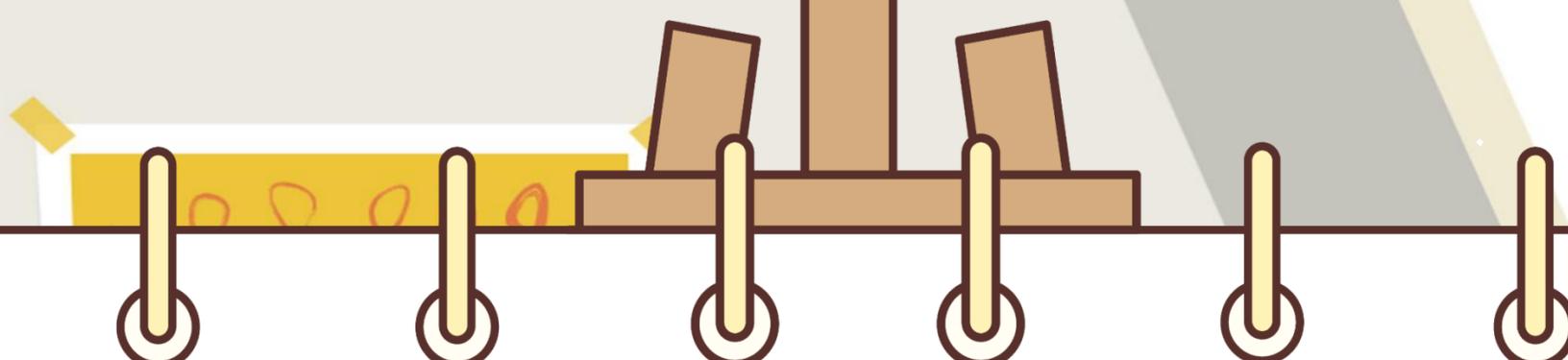
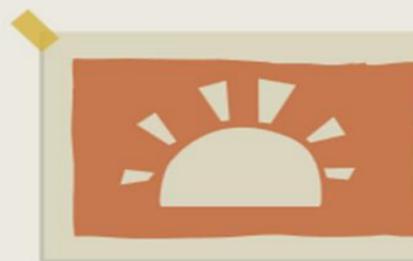
ประติมากรรมร่วมสมัยที่ได้รับอิทธิพลตะวันตก

สมัยรัตนโกสินทร์

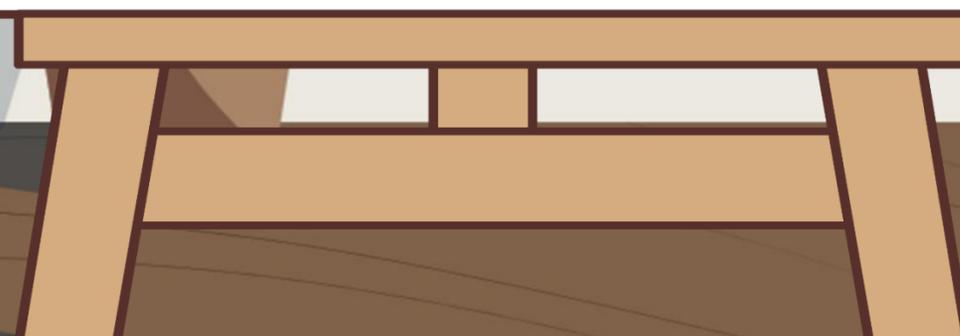
พระศรีศากยะทศพลญาณ
ประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์
องค์พระประธาน ณ พุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม

ผลงาน

ผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย

ใบงานที่ ๖ เรื่อง ผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ศึกษาศาสตร์ศิลป์ไทยสากล
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย ๑
รายวิชา ศิลปะ (ทัศนศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

วัตถุประสงค์ ให้นักเรียนสร้างผลงานออกแบบกรอบข้อความโดยใช้ศิลปะไทยด้วยสีโปสเตอร์

คำสั่ง ให้นักเรียนนำอุปกรณ์ที่จะใช้ในการสร้างงานศิลปะมาในสัปดาห์ต่อไป

อุปกรณ์ - ดินสอ - ไม้บรรทัด - ยางลบ - สีโปสเตอร์
- พู่กัน ๓ ขนาด เล็ก กลาง ใหญ่ - จานสี
- ภาชนะใส่น้ำและผ้าสะอาด - กระดาษขาว
- กระดาษร้อยปอนด์ ขนาด A4 - กระดาษรองวาด ขนาด A3

เงื่อนไขการทำงาน ผลงานผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย โดยมีเป้าหมายความคืบหน้าร้อยละ ๕๐

คะแนนเต็ม

๑. ความถูกต้องของชิ้นงาน	๕	คะแนน
๒. ความคิดสร้างสรรค์	๕	คะแนน
๓. ความงาม	๕	คะแนน
๔. องค์ประกอบของผลงาน	๕	คะแนน
๕. ความเรียบร้อยของผลงาน	๕	คะแนน
๖. ความสมบูรณ์ของผลงาน	๕	คะแนน

ใบงานที่ ๖

เรื่อง ผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

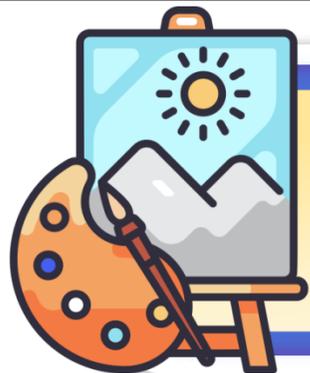
ใบงานที่ ๒ เรื่อง ผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย

วัตถุประสงค์ ให้นักเรียนสร้างผลงานออกแบบกรอบข้อความโดยใช้ศิลปะไทย
ด้วยสีโปสเตอร์ ความคืบหน้าร้อยละ ๕๐

อุปกรณ์

- ดินสอ
- ไม้บรรทัด
- ยางลบ
- สีโปสเตอร์
- จานสี
- กระดาษขาว
- ภาชนะใส่น้ำและผ้าสะอาด
- กระดาษร้อยปอนด์ ขนาด A4
- กระดาษรองวาด ขนาด A3
- พู่กัน ๓ ขนาด เล็ก กลาง ใหญ่

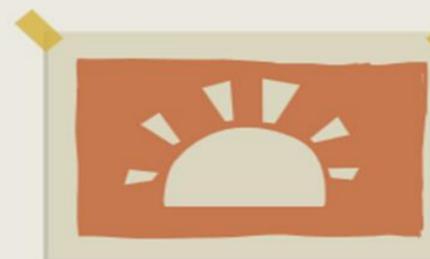
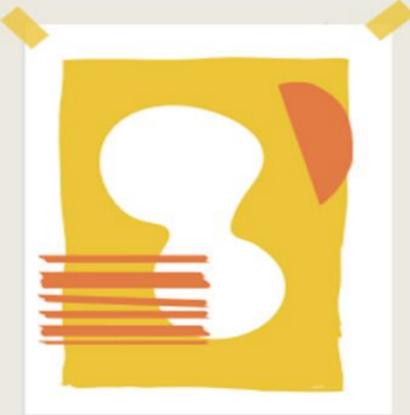

ผลงาน ผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย

ที่มาภาพ โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม

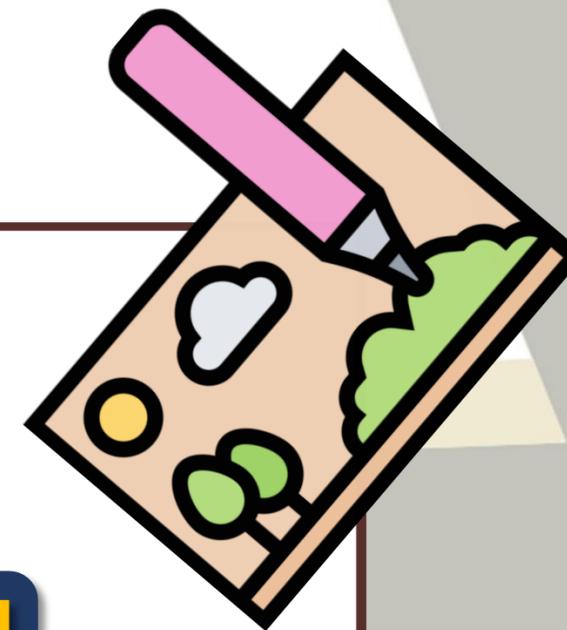

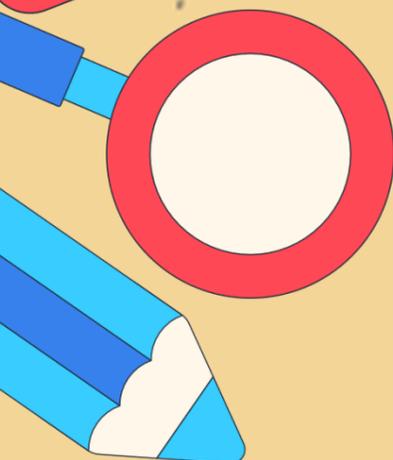
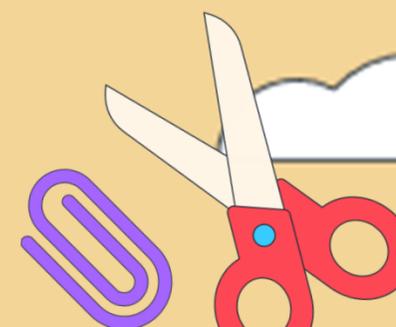
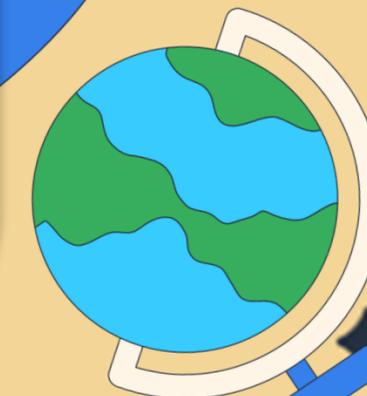
สร้างสรรค์ผลงาน

ผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย

ผลงานความคืบหน้าร้อยละ ๕๐

คำถามชวนคิด

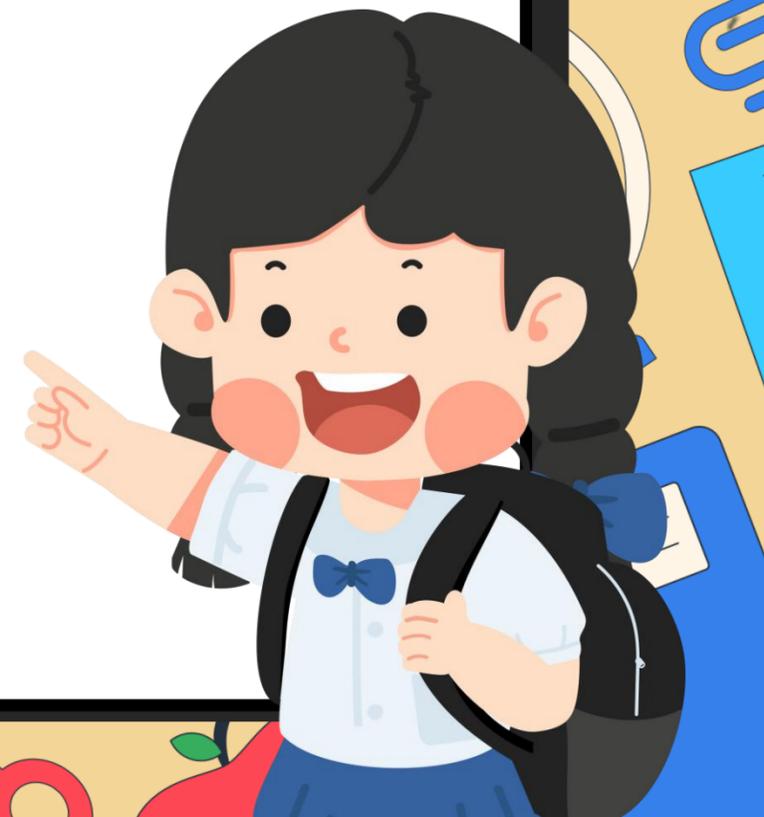

คำถามชวนคิด

พระพุทธรูปองค์นี้อยู่ในช่วงสมัยใด

- ก. สุโขทัย
- ข. อโยธยา
- ค. ลพบุรี
- ง. รัตนโกสินทร์

เฉลย

พระพุทธรูปองค์นี้อยู่ในช่วงสมัยใด

ก. สุโขทัย

ข. อโยธยา

ค. ลพบุรี

ง. รัตนโกสินทร์

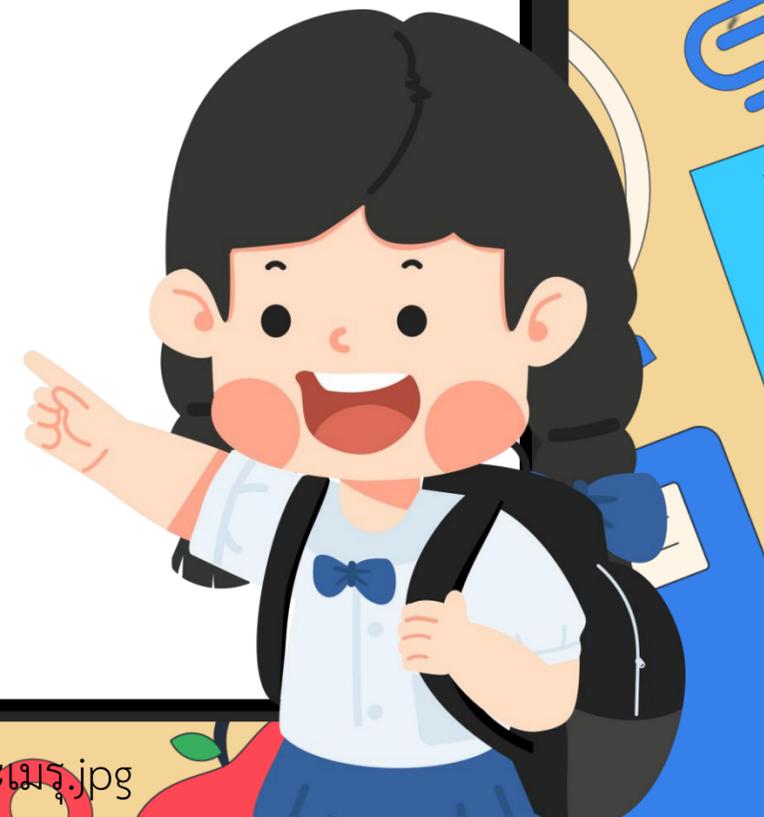

คำถามชวนคิด

พระพุทธรูปองค์นี้อยู่ในช่วงสมัยใด

- ก. สุโขทัย
- ข. อโยธยา
- ค. ลพบุรี
- ง. รัตนโกสินทร์

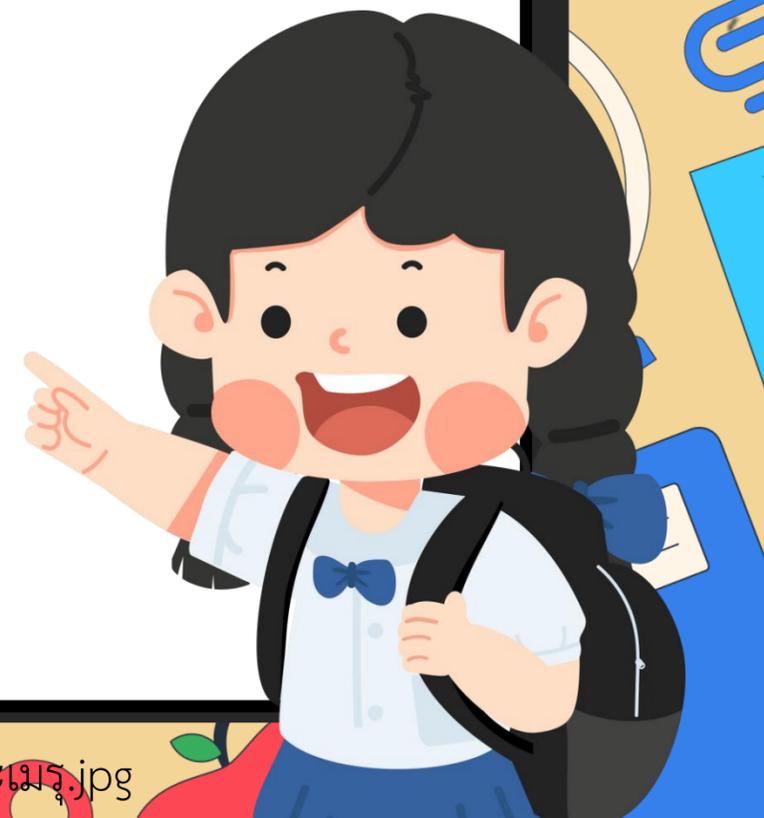

เฉลย

พระพุทธรูปองค์นี้อยู่ในช่วงสมัยใด

- ก. สุโขทัย
- ข. อยุธยา
- ค. ลพบุรี
- ง. รัตนโกสินทร์

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

ผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. **ใบความรู้ที่ ๒** เรื่อง **ศึกษาศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย**
๒. **ใบงานที่ ๗** เรื่อง **ผสมศาสตร์ศิลป์ถิ่นไทย**

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องเตรียม

ภาพร่างและอุปกรณ์ในการสร้างสรรค์ผลงาน

- ดินสอ
- ไม้บรรทัด
- ยางลบ
- สีโปสเตอร์
- จานสี
- กระดาษขาว
- ภาชนะใส่น้ำและผ้าสะอาด
- กระดาษร้อยปอนด์ ขนาด A4
- กระดาษรองวาด ขนาด A3
- พู่กัน ๓ ขนาด เล็ก กลาง ใหญ่

